

## El valor educatiu (?) de les festes nadalenques (21/12/16)

L'interrogant vol ser expressiu del dubte de considerar educatives unes festivitats que s'han convertit en la manifestació més notòria del foment del consum i de la rendició als estereotips de la decoració i la lluminària, que en molts casos fins i tot ofenen el bon gust i la moderació. L'ostentació s'imposa arreu com quelcom inevitable, dins d'un corrent que ho envaeix tot. Però encara hi ha més.

Qui no recordarà alguns dinars i sopars on passada la primera eufòria que porta el retrobament inicial i les primeres copes de l'aperitiu, arribats ja els postres comencen a sortir aquelles recriminacions que es portaven dins i que aleshores surten alliberades per la desinhibició que provoca l'alcohol, fins al punt d'arribar a prometre's a un mateix que no s'anirà a la mateixa trobada de l'any següent; la qual cosa, per sort, no sempre es compleix. D'altra banda, la composició de la taula és indicativa de la situació que viu la família en aquells moments. La falta dels qui ja han acabat la seva vida i les absències per voluntat pròpia són l'expressió de com estan les relacions familiars. I esmento la taula perquè sens dubte representa tot el conjunt de les expressions festives: menjar, beure i regals sintetitzen l'"esperit nadalenc". El consum per damunt de tot.

Certament hi ha famílies que veuen en aquestes festes un recordatori de l'esperit religiós cristià, i una ocasió per a retrobar-se els qui no es veuen de manera habitual, una ocasió d'estrènyer els lligams afectius entre parents i entre generacions. La diversitat de vivències pot ser amplia, però sens dubte hi ha un corrent general que ens fa compartir situacions com les comentades anteriorment, amb totes les seves contradiccions, començant per fer festius uns dies, hem refereixo a Nadal i Reis especialment, que sense connotacions religioses resulten difícils d'explicar. No pretenc difondre cinisme i escepticisme, de totes les situacions l'educació en pot sortir reforçada i també d'aquesta, però primer cal ser conscient de què fem i per què ho fem. Anem, doncs a treure la possible part positiva.

Deixant a banda les sinceres vivències religioses que es puguin donar en les famílies creients, podem considerar que, en principi, la trobada de familiars (i amics) és un element positiu per ella mateixa. Restar sol aquests dies resulta més dur que en altres situacions; serà influència publicitària o no, però considerem que és un temps on cerquem companyia per compartir sentiments. Els nens i els adolescents això ho valoren especialment, encara que no ho manifestin de manera explícita. Diguem que aquests moments de retrobament poden treuen el més noble de tots nosaltres; la qüestió és si després hi ha continuïtat en els bons propòsits.

Això sí, les possibilitats de compartir i de renovar els afectes, avui es veuen obligades a superar dificultats afegides, sorgides de la tecnologia comunicativa que ens envaeix. Els *smartphones* es poden convertir en el centre de totes les atencions de les vetllades, fent i rebent fotografies sense parar, atenent i escrivint *whatsapps* constants, mantenint converses telefòniques (cada vegada menys),

etc. Una bona solució fora acordar de bon començament guardar tots els aparells i no fer-los servir fins al final de la jornada. Ho farem?

Es també una oportunitat per demanar i fer favors. Sembla que tenim major disposició a l'ajut que en altres moments i quan hi ha distància entremig. Podem dir que, en general, durant unes hores hi ha una tendència a la comprensió i a la col·laboració, que pot ser profitosa per els qui ho necessiten més; tot si la vetllada no acaba com advertíem abans que pot passar. I és que de la mateixa manera que malauradament es poden aprofundir diferències, aquestes jornades de convivència també ofereixen l'ocasió de recosir ferides, si realment hi ha voluntat de fer-ho és clar. Els mateixos regals, si es mantenen en un context de moderació, poden ajudar a aquesta bona harmonia que es persegueix; a la fi són una manifestació de generositat i d'afecte vers la persona destinatària. Els regals també diuen molt de nosaltres.

En fi, les festes que un any més ens disposem a celebrar tenen potencial afectiu i educatiu per als més joves i per a tothom. Dependrà de com les visquem i de l'actitud sincera amb que les encarem. Jo us les desitjo molt felices.

Jaume Sarramona